

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų
Amerikoje metams 12\$000, Lietuvoje ir kitur 1\$000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Mooca, 424

LIETUVIŲ
AIDAS
BRAZILIJOS
JORNAL LITHUANO-EGHO

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanario Lithuano Independente
Leidžia K. Uckus
Redaguoja A. Dutkus
Redakcijos ir Adm-cijos adresas
S. PAULO R. da Mooca 424

5-ti metai

S. Paulo, 1934 m. Fevereiro — Vasario mėn. 24 d.

No 8 (193)

Už streiką 26 metus ištremimui

Liebonas. — Portugalijoje veikia nepaprastai žiauri diktatoriškas. Darbininkai ten neturi jokios laisvės, jokios teisės, jie paversti darbo gyvuliais ir nevalia reikšmi jokių pasipriešinimų. Diktatoriška valdžia visuomet stovi buožių pusėj. Už menkiausią darbininkų pasipriešinimą prieš išnaudojimą, darbininkai baudžiami, šiomis dienomis Santa Clara mieste tribunolas teisė 10 darbininkų, kurie šių metų sausio mėn. organizavo streiką. Visi nuteisti nuo 8 iki 26 metų amžiaus ištremimui ir sumokėti didelės pinigų sumas baudos.

Austrijos prezidentas nori atsistatydinti

Viena. Po surengto Dollfusso žiaurios teroro prieš socialdemokratų ir juos išaukštino, Austrija atsidūrė pavojingon būklėn. Vokiečių ir Austrių naciai dar smarkiau ėmė varyti savo propagandą prieš Austriją vyriausybę ir stumti Austrijos respublikos nepriklausomybę pavojon. Eina gaudai, kad dėl tokios politinės padėties, prezidentas Vilhelm Miklas nori atsistatydinti, kad nenešit jokių atsakomybės dėl Austrijos žlugimo. Bet austrių spauda šias žinias neigia, bet pats prezidentas tyli.

Perū skesta vandeny

Lima. Iš Perū praneša, kad paskutinėmis dienomis gausus lietus ir nuo kalnų bėganis vanduo užliejo didelius žemės plotus ir paskandino daug namų. Upėse vanduo pakilo ant 60 centimetrų.

Areštavo 30 komunistų

Buenos Aires. — Argentinos policija pradėjo areštav ant komunistų, Moron mieste areštavo jų 30. Suado taip papjū epaustuvę, kur jie spausdino atslaukimus.

Anglijos bedarbiai žygiuoja Londonan

Londonas. — Londono vyriausybė labai nerimastauja, kad iš visos Anglijos teritorijos prasidėjo bedarbių „bado maršrutė“ į Londoną. Vyriausybė suka galvą kaip tą bedarbių armiją sutikti, kad išvengt susirėmimų. Bedarbiai pasieks Londoną vasario 25 dieną žada įteikti savo reikalavimus parlamentui. Šių metų bedarbių maršrutė į Londoną yra didesnė, negu buvo 1932 metais ir policija jau pasirengusi ją sutikti.

Lloyd George netiki būsimu karu

Londonas. — Vienas Anglijos žurnalistas turėjo pasikalbėjimą su žymiu Anglijos politiku Lloyd George. Tarp kit ko, žurnalistas užklaudė: ar Lloyd George numato būsimą karo pavojų? Lloyd George atakė, kad būsimu karu jis neiki, vis dėl to prieš visuomenel pranešit, kad jis (Lloyd George) ir 1914 metais netikėjo, kad gali kilti karas.

Nesigailės aukų kovoj su valdžios priešais

Havana — Kubos kariuomenės vadas Baptista pareiškė spaudai, kad vyriausybė nesigailės aukų kovoj su valdžios priešais ir kiekvienas pasireiškęs judėjimas nukreiptas prieš nacionalisto Mandjeto valdžią bus kariuomenės pagelba slopinamas.

Rusai pirks orl. už 2.500.000 dol. W. širagt. Rusija veda derybas su viena Amerikos orlaivių dirbtuvę užpirkimui orlaivių ant 2.500.000 dol. sumos.

VILLA ZELINA SAVININKAS
Claudio Monteiro Soares

Naujas sklypų pardavimo planas su namais, su mažomis įnašomis ir ilgam išimokėjimais.
Sklypas 300 kv. mt. su namu vieno kambario, virtuvės, verandos ir W. C. 80\$000 mėnes. mokesčio.
Sklypas 300 kv. metrų su namu iš dviejų kambarių, virtuvės, verandos ir W. C. 90\$000 mėnesi.
Sklypas 300 kv. mt. su namu iš trijų kambarių, virtuvės, verandos ir W. C. 100\$000 mėn. mokesčio.
Namai bus pastatyti iš geriausios medžiagos, su langinėmis, tinkuotais ir dažytas aliejiniais dažais ir t. t.
Aukščiau minėti namams sklypai turi sulinus ir išplovoms duobes, talpi tankas, aptvorus, cementuotus takelius ir t. t. ir t. t.

Informacijos: **Praça Antonio Prado N. 31 aukstas nuo 14 iki 17 val.**

Sekmadieniais ir šventadieniais:

Avenida Zelina, 33 su Carlos Korfischko, finalas bondės 32 (VILLA PRUDENTE).

Austrijos neprikl. garantavimas pavojus Europ. taikai

Berlynas. Austrija liko visai bejėgė atsispirti prieš vokiečių nacių puolimą, kurių tikslas — užgrobti Austriją ir prijungti ją prie Vokietijos. N. cių propaganda prieš Austriją ypač padidėjo po paskutinių įvykių su socialdemokratais. Ir Austrijos nepriklausomybė atsidūrė dideliame pavojuje. Austrijai į pagelba stoja tvis didžiosios Europos valstybės. Anglija, Prancūzija ir Italija. Ypačingai Italijos fašistų spauda smarkiai puolė Vokietijos nacius už jų propagandą ir grovimą Austrijos nepriklausomy-

bės. Savo režiu vokiečių naciai reikią didelį nepasitenkinimą ir net grąšina Europą karu, jeigu tik Anglija, Prancūzija ir Italija stos Austrijos pusėn ir neduos vokiečiams ją pasigrobti. Tokios pat nuomonės yra ir kitų šalių politikai, kurie numato besivystantį rimta Europos taikai pavojų iš Vokietijos ir Austrijos pusės. Kito vokiečių-austrių kova užsibaigs nežinia, bet šia pradeda virti didelio pavojaus katilas, kuris sprogs sukris visą Europą.

cialinėmis fašistų žiniomis dabartiniu metu Italijoje yra registruotų 1.300.000 bedarbių.

Nuteisė mirti darbininką

Berlynas. Berlyno teismai šiomis dienomis pasmerkė mirti darbininką Huettig, kaip pavojingą visuomenės tvarkai asmenį. Dar kiti keturi darbininkai už tokį pat „prasizengimą“ nuteisti 39 metams kalėjimo.

Grūdamas kalnas užmušė darbininkus

Santos. — (Est. S. Paulo) Pereltą savaitę buvo rašyta, kad Santos - Mayriak geležinkelio linijoje grūdamas kalnas užmušė vieną darbininką lietuvį M. Ličiauską. Šią savaitę to paties geležinkelio ruože išplauti lietaus kalnai grūdami užmušė keliolika ten dirbusių darbininkų, rodos apie 20. Viena darbininkų šeimyna tėvas, motina ir tris vaikai liko užmušti kuomet nuo kalno krito didelis akmuo į jų gyvenamą barakoną. Visi darbininku lavonai ir sužaistieji nu gabenti į Santos miestą. Paskutinėmis dienomis grūdamas kalnas sugriovė kompanijos rastiūnę ir du darbininkų barakonus.

Santos - Mayriak gilžkelio ruožas yra labai kalnuotas ir akmenuotas ir per šia Brazilijos valdžia tiesią gelžkeli, kur labai dažnai įvyksta visokių nelaimių ir daug žuna darbininkų.

Atsistatydino policijos viršininkas

Rio. — Rio de Janeiro miesto atsistatydino policijos viršininkas Felinto Muller, Jo vieton bus pakeltas pulkininkas E. Gomes.

Kareiviam politikuoti negalima

Rio. — Brazilijos karo ministeris Goēs Monteiro pareiškė spaudai, jog kariuomenė kišis į politiką neprireiko. Visiems visos šalies reikalams spręsti, yra reimas, sako ministeris. Kariuomenė turi būti tik visos šalies sargyboje ir ginti šalį nuo vidaus ir išorės priešų, jai yra tam reikmas.

Prezidento rinkimai

Rio. Greitai įvyksta Brazilijos prezidento rinkimai. Kandidatu yra Getulio Vargas, bet jam konkuruoti žada Goēs Monteiro.

Pasto Dėzutė

A. Bigelis, K. Šileikis, B. Girkus, N. Sadzevičius, K. Uckurėlis, L. Mellus, A. Vikonis, J. Tamulevičius, A. Masilionis, K. Trebas, A. Btkelis, A. Vitkevičius, Iz. Šimkūnas, J. Stripelkis, D. Vannas, I. Laurikėnas, A. Paksys, L. Stankovas, M. Miškiniš, H. Svintas, J. Kubickas, I. Gudynaitė, K. Pileckas, K. Kavaliauskas, Ig. Jankoski.

Kruvini įvykiai Brazilijos sostinėje Rio de Janeiro

Rio de Janeiro. Vasario 20 dieną vakarė, Rio de Janeiro mieste evolucionistų — tautininkų organizacija ruošė mitingą priešais Central do Braziliūmų. Pačioje pradžioje mitingo susirinkusiųjų tarpe kilo triukšmas. Civilinė ir karo policija, kuri tuo laiku buvo pastatyta daboti tvarkus pradėjo triukšmaujančius malšinti. Nuo to laiko prasidėjo susirėmimai tarp evolucionistų ir policijos. Evolucionistai puolė policiją ir pavartojo ginklus. Ir Benedicto Ottoni aikštė virto tikru kovos lauku. Tuo laiku kaip tik

būna didelis žmonių judėjimas ir prasi-dėjus kovai žmonės panikos pagauti bėgo, kur kas žinome. Kova tęsėsi gan ilgai, kol pribuvusi kariuomenė numalšino riaušiniukus. Šiame konflikte 2 užmušti ir 30 sužaištų Rio de Janeiro policijos viršininkas įsakė areštuoti evolucionistų Pirmininką ir uždaryti tą organizaciją. Laikraščiai praneša, kad ruošiamas mitingas buvo tam, kad sukelti riaušies ir užpulti policiją, nes su irikusieji buvo apsiginklavę kuo kas galėjo. Miesto policija dėl šio įvykio veda tardymą.

Ispanijos nori gerų santykių su Vatikanu

Madridas. — Dabartinė Ispanijos vyriausybė pareiškė Vatikanui, kad ji norinti užmegsti gerus santykius su Vatikanu.

Samokslas prieš vyriausybę Urugvajuj

Montevideo. — Urugvajuj buvo su-ruožtas samokslas prieš vyriausybę, bet samokslininkų tarpe atsikando valdžios šūnų ir perversnas pajaryti nepavyko. Areštuoti samoksko vada bus teisiami karo teismo.

Kataliku kardinolas prieš sterilizacijos įstatymą

Berlynas. — Vokiečių katalikų kardinolas Taubhaber paskalbė raštą, kuriame aiškina vokiečių vyriausybės išleistą sterilizacijos įstatymą kaip priešinga katalikybei.

Išleisti Reichstago byloje bulgarai Rusijos piliečiai

Maskva. — Sovietų vyriausybė sutiekė Rusijos pilietybę išleistiems reichstago byloje bulgarams Dimitrovui, Popovui ir Tanevui. Gava Rusijos pilietybę jie vyks Rusijon. Iki šiol jie laikomi Vokietijoje belaisviais.

Mirė Belgijos karalius

Bruselis. Vasario 18 dieną mirė Belgijos karalius Albertas I. Jis buvo

Nedarbas Italijoje

Roma. Bedarbių skaičius Italijoje nuo 1931 metų nė kiek nesumažėjo. Ofi-

Apžvalga

Ar bankrutuos „Lietuvių Namai“ — karčiamos?

Nepažįstantiems Pietų Amerikos lietuvių gyvenimo, atrodo nepatikimas dalykas, ką rašo vietos lietuvių spauda, kad Brazilijoje, Argentinoje ir Urugvajuje yra užlaikomi Lietuvos valstybės iššomis viešai karčiamos pavadinatos „Lietuvių namais“, ir kad tose karčiamose Lietuvos atstovai ir konsulatai turi savo atstovus, jais remia ir padengia deficitus bedarbiams šelpti prisūnčiamais pinigais, jei karčiama nešilaiko iš tų pinigų, kuriuos gauna tiesioginiai iš Lietuvos.

Nors nepatikimas, bet tai tikras dalykas. Kai kurios karčiamos, kaip Argentinoje ir Urugvajuje, kur kunigai buvo pastatyti šeiminkai, pradėjo konkuruoti net su Lietuvos atstovybe ir viską veikti atstovybės vardu. O kadangi Lietuvos atstovas Daukantas yra klerikalas, tai ir leido savo idėjos broliams — kunigams veikti kaip jiems patinka, jei reikalus yra net ir atstovybės vardu naudoti.

Toks reiškinys kėlė didžiausią pasipiktinimą lietuvių kolonijoje. Skundai pasipylė netik ant kunigų, kurie begėdiškai eikvoja Lietuvos valstybės lėšas, bet ir ant paties atstovo Daukanto, kuris palaiko karčiamas ir leidžia naudoti negr užems kunigų tikslams atstovybės vardu. Net patys tautininkai Argentinoje ir Urugvajuje ėmė stakvoti „autiškos“ Lietuvos atstovą kam jis eikvoja bedarbių pašalpų s kunigams karčia moms, kam jis žemina Lietuvos vardą leidžiamas kunigams atstovybės vardu daryti visokius „šposus“ kolonijoje naudoti.

Urugvajaus lietuvių pareikalavo, kad Daukantas atvyktų į Montevideo ir išsirtų klerikalų karčiamos veikimą. Nors neuoroms Daukantas buvo priverstas vykti ir likviduoti ten kuaigišką karčiamą su joje leidžiamu laikraščiu. O Argentinos kunigų karčiamoje Daukantas atsisakė oficialiai atstovauti ir atsukė savo atlovą Gaučį, kuris karčiamoj atstovavo Lietuvos atstovybę.

Po tokių reformų „Arg. Liet. Balsas“ reikiama džiaugsmą, kad „Lietuvių Namai“ subyrėjo ir kad Lietuvos atstovybė oficialiai nebestovaus klerikalinių namų ir tai laiko laimingu įvykiu. Jis rašo:

„Su tuo laimingu įvykiu reik sveikinti lietuvių išėlių visuomenę (kodėl ne Daukantą? — „L. Aidas Br.“)... Lietuvos valstybė siūnia į čia savo paramą visoms organizacijoms, visai visuomenei lygiomis teisėmis ja naudotis ir todėl jokia grupė, jokia organizacija neprivalo turėti privilegijų.“

Jokio pagrindo džiaugimui čia nėra Argentinos lietuvių visuomenė nematys ir čia jokios paramos iš Lietuvos, nors Daukantas ir išėjo iš kunigų karčiamos. Ta parama kaip naudojo, taip ir toliau nandosis kunigai. Daukantas atsisakė nuo kunigų tik dėl „vietos akių“, o klerikalus kaip remė taip ir rems. Bedarbių pašalpos kaip buvo naudojamos, taip ir toliau naudos kunigai savo tikslams, kaip dabar daroma Urugvajuje. Tą pat turime ir Brazilijoje. Lietuvos valstybės iššomis užlaikomas „Lietuvių namai“ — karčiama, kur apgyvendintas vokiečiai, kurie, žinoma, tiesioginiai iš Lietuvos pinigų negauna tam naudoti, bet jį užlaiko lietuvių konsulas gaunamais pinigais bedarbių šelpimui.

Taigi, lietuvių išėvijios padėtis nė kiek ne pagerės. Nesvrb, kasėdės Liet. valstybės pinigais užlaikomas karčiamose, Lietuvos atstovas, konsulas, jų įgaliotiniai, ar kunigas, bei vokiečiai. „Tautiškos karčiamos“ pas mus subirės tada, kada jus negaus iš Lietuvos „tautjško“ valdžios pašalpos. O tos parazitams pašalpus atimtos tik nuvertus parežltinę Lietuvos valdžią.

Idėjinė ir biznieriška spauda

Lietuvoje socialdemokratų laikraščius uždaro komendantas, mat darbininkai juos labai skaito. O biznieriška spauda neturidama jokio pasisekimo, patiesvalme bankrutuoja Kaune dabar užsidarė biznieriškos „Dienos Naujienos“.

Slavinsko byla kariuomenės teisme

Valstybės gynėjo pad. majoras Rudminas reikalauja Slavinskui šešių mirties bausmių. — Teisiamojo gynėja adv. Purėnienė prašo teismo nebausti Slavinską už tai, kuo jis nėra nusikaltes.

Kariuomenės teisme, Kaune, nepaprasta politinio emigranto, Slavinsko, byla. Pyl a susidomėjimas be galo didelis. Publika negali tilpti teismo salėn. Bylos susidomėjimas didelis dėl to, nes daugelis žinoj, kad Lietuvos politinės policijos viršininkai drauge dirbo su Slavinsku, kad žvalgyba padarė Slavinską provokatorium smurto keliu, sužalojo jo sielą ir sugriovė moralinį gyvenimą. Ir kuomet Slavinskas atsisakė dirbti su žvalgyba, tai jie jį suima ir iškelia jam bylą kariuomenės teisme. Jam sužadė 6 kaltinimų: priklausymas „plečkaitininkams“, nelegalios literatūros platinimas, grąsinančių laišku rašymas, Kraupų nužudyme ir k. Už kiekvieną kaltinimą valst. gyn. pad. Rudminas reikalauja mirties bausmės. Slavinską gynė adv. Purėnienė ir teisme j odė Slavinsko nekaltumą ir iškėlė nekaltą Lietuvos žvalgybos darbą. Paskutiniame žody Purėnienė pareiškė, jei teismas Slavinską nuteis, tai tik už tai, kuo jis visai nepareikalto. Teismas Slavinską nuteisė viešam aužini suok. d. kal jimo. Purėnienė teismo sprendimu nepatenkinta ir nuistatčiusi vyriausiam tribunolui paduoti kasacijos skundą.

Šitos bylos užuomazga yra tokia. 1928 metais Slavinskas tarnavo vienoj

girtininkijoj. Kauno politinės policijos virš. Statkus netikėtai Utenoje susipažino su Slavinsku ir įsitalbėjo apie politinius emigrantus. Slavinskas, pasirodė, turėjo pažinčių su kairuriais emigrantais. Čia Statkui gimė mintis įtraukti Slavinską į žvalgybos darbą, taip sakyti, būti provokatorium, kad Slavinskas vyktų Lenkijon ir ten užstegstų santykius su politiniais Lietuvos emigrantais ir teiktų žinias Statkui.

Lietuvos žvalgybos viršininko mintis puikiai tik reikalinga pavartoti smurtas, kad Slavinskas sutiktų būti provokatorium. Tada Statkus rašo į giriainkiją Slavinskui laišką ir siūlo jam žvalgybininko darbą. Slavinskas į Statkaus laišką nieko neatsakė. Tada Statkus siunčia telegramą ir stato Slavinskui sąlygas: žvalgybos darbas, ar Varniai. Tuo pačiu laiku Slavinskas nustoja tarnybos girininkijoj ir bijodamas Varnių ir policijos grąsinimų, apsiima dirbti žvalgyboj.

Slavinskas tada siunčiamas okupuoton Lietuvoj, kad rinktų žinias apie politinius emigrantus, o kad politiniai emigrantai neįtartų jį žvalgybininku erant, kad jis gabentų Lietuvon slapta literatūrą ir šelptų savo tėviškę, o Statkus įatgabentą literatūrą perimtų iš jo

tėviškės. Atgabėns literatūrą Slavinskas turėjo suteikti Statkui žinių ir apie emigrantus ir vel eiti į okupuotą Lietuvą.

Slavinskas suprardamas, kad jie dirba niekšišką darbą, atsisako toliau jį dirbti. Slavinskas toliau žvalgybininku būti nenorėjo ir dėl to, kad politinės polic. virš. Statkus reikalavo, kad Slavinskas nužudytų Paplaušką, Pumputį ir kitus polit. emigrantus. Atsisakius Slavinskui tai vykdyti, Statkus pasiūto ir pasiryžo jį nužudyti. Kaip tik tuo laiku, 1929 metais, buvo nužudytas Utenos kriminalinės policijos viršininkas Kraupas. Statkus Kraupo nužudymą primelė Slavinskui. Tuo laiku Slavinskas gyveno okupuotėj Lietuvoj, nes žinojo, jeigu tik grįš į Lietuvą, tai žvalgyba jį nužudys už atsisakymą būti provokatorium. Kadangi jo tėviškė randasi prie demarkacijos linijos, tai pernai metais Slavinskas pradėjo lankyti savo tėviškę. Sužinojo apie tai Statkus ir pasiuntė Slavinską sekti ir jį suimti. Ir pereitų metų rugpiūčio m. vieną naktį Slavinskas sugrįžo tėviškėn ir tą pačią naktį policija jį suėmė ir atidavė kariuomenės teismui. Ir jo byla buvo sprendžiama sausio 23 dieną.

Stasys Blinda

Ispazintis

Pavarguai širdis, kaip traukinys, alsuoja melancholija. Kas dieną liūdesio prigriūva vis, kaip šieno kupetu upokšnių pievose.

Gi ilgesio banga, kaip ežaras, raskysim, kaip Baikalas, skalaua mano sugeimis — tai artinasi galas.

Prieš daugel metų aš jaunystę pardaviau pragėjiam. Gyvent mau noras — svetimas, mano dalis, kaip žvėrio.

Kai į pasaulį klydau, lūvuu nekaltas ir skaitvus, Tolyu su traukiniu skridau per tolimus, nežinomus kraštus.

Dabar į tėviškę grįžtu. Matau, štai verkia kapinynas. Sustoju. Išlipu. Skaitau kryžius. Akyse motina vaidinas.

Liūdnai beržynai šlama. Žiemos atodėkis į kaulus smelkiasi. Čionai tu, mano miela mama — tau armija beržų duinoja, lenkiasi.

Štai kaps. Ji čionai, po tirptančiu sniegu. Ach, mama, mama, per vėlai es, vaikata, į tėviškę grįžtu!..

Anyse dar žuvėdros klykia, dar staugia okeanos. Dar jėgos mano nesunykę — dar dūšioj uraganas.

Todėl prisiėkiu, motina, tarp šitų kryžių svyrančių, kad žūsiu po giljotina ar tarp lavonų svylančių.

Atpirkti reik gyvenimą paklydusį, o jį atpirkt tegalima krauju! Mane tu, motina, tada išvydusi sūnum vadintum, ne latru.

Antroji „Sv. Baltramiejaus naktis“.

Austrijos klerikal-fašistų surengtos skerdynės socialdemokratams išaukė milžiniškus darbininkų protestus visame pasauly. Tai negirdėtas dar iki šiol barbariškas papildytas kataliko Dollfuso kovoje su socialistais. Katalikiška Austrijos valdžia įrašė pasaulio istorijon dar vieną „Sv. Baltramiejaus naktį“, bet daug žinuresnė, nes tai barbariškas žygis įvykdytas ne viduramžiais, o dvidešimtam amžiuj. Net Hitleris savo barbariškumu negali konkuruoti su kataliko Dollfuso žygiais!

Taip katalikai triumfuoja: ant žmonių lavonų, ir pralieto krauju! Jie liejo žmonių kraują viduramžiais, tą patį praktikuoja ir dabar, jei mato augantį darbininkų sąmoningumą ir slystančią iš rankų galybę.

Katalikai, o labiausia katalikių kunigai Sovietų Rusiją vadina „krūvinaja“, kad laike socialinės revoliucijos ten žuvo vienas — kitas storiplvis. Bet tie kunigai nepasako, kad „krūvinoji“ Rusija padaryta tik dėka kunigų ir popų, kurie 4 metus ragino darbininkus žudyti karolaukuose už „Dievą, carą ir tėvynę“.

Išvargintą darbininkų klasę per švelniai pasielgė Rusijoj vėrsdama carą ir gluodama parazitais, sulyginant su tomis skerdynėmis, kurias ruošia palaiminti „švento tėvo“ Dollfussai ir jam panašūs, kurie žudo darbininkus žiauriausiu būdu vardan nebuvėlio dievo.

Kad katalikiškas pasaulis džiaugiasi ir triumfuoja barbariškomis Austrijos socialistų — darbininkų žudynėmis, tai nenuostabu, nes klerikal-fašistai — koki išgelbėją šalį nuo socialistų pavojaus, bet kuo pateisinti komunįstų džiaugsmą, kurie nemaziau triumfuoja už klerikal-fašistus, kad Austrijos socialdemokratai išžudyti? Kuomet viso pasaulio socialistai ir darbininkų organizacijos reikią solidarumą ir brolišką užuojantą nukentėjusiems Austrijos socialdemokratams ir visame pasauly ruošia milžiniškas protesto demonstracijas prieš klerikal-fašistų terorą, tai komunistai puola tos demonstracijas ir kelia didžiausias riaušes prieš protestuojančius darbininkus.

Tas rodo, kad komunistai pritaria kruvinai reakcijai ir ją palaiko. Vietoj protestuoti prieš darbininkų žudymą, komunistai puola socialistų ir darbininkų mitingus, kaip šlomis dienomis įvyko Nevjorke ir Londone.

Nors suukus yra Socialistų kelias, bet jis teisingas, nes pagrįstas humanizmui siekti to kilnaus ir ideališko tikslo — Socializmo.

Atlantas.

Kaip fašistai gerins veisle

Fašistinėj Vokietijoj, vokiečių veislės pagerinimui, priimtas įstatymas romyti netinkamus veisles vyrus ir moteris. Šis įstatymas jau veikia nuo šių metų sausio 1 dienos.

Be šio įstatymo, vokiečiai fašistai sugalvojo dar vieną būdą kaip pagerinti vokiečių veislę.

Nesenai Vokietijoj pasirodė nacionalsocialisto Horolebeno veikalas (knyga) vardu „Hochzeit der Menschheit“. Šioje knygoje autorius rekomenduoja įvesti „jus primae noctis“, t. y. „pirmosios nakties teisę“, kaip priemonę vokiečių veislei pagerinti. O kas gi yra ta „jus primae noctis“ arba „pirmosios nakties teisė“, kuria Vokietijos fašistai rekomenduoja įvesti Vokietijoj?

„Pirmosios nakties teisė“ buvo praktikuojama baudžiaivos laikais. Tada dvarininkus turėjo neribotą valią ant savo baudžiauninkų. Jisai turėjo teisę priversti apšvesti kiekvieną vyrą, kuriam sukako 18 metų amžiaus, ir kiekvieną mergaitę, susilaukusia 14 metų. Dvarininkas, kaip savo valdinį viešpatį, jįsai skauė turį teisės naudotis savo baudžiauninkėmis litiškiems tikslams, ir šita jo galia geriausia buvo žinoma kaip jus primae noctis (pirmosios nakties teisė). Šita teisė galėdavo taipgi naudotis ir jo urėdams, jeigu jaunsvedys neužmokėdavo tam tikro mokesnio. Tas mokesnis buvo vadinamas visai: lovos mokesnis, nekaltybės mokesnis ir t. t.

Šitas paprotis atsirado matriarchato laikais. Nors toji šeimoms forma isnyko, visgi užsiliko paprotys, kad vestuvių naktį jaunoji atsiduota bendrijos vyrams. Su laiku šitas paprotis susiaurintas ir jaunąją pasiuldavo pirmą naktį tik tiktai viršininkas arba kunigas. Paskui šita teisė pasisavino ir dvarininkas, kaip savo žmonių savininkas valdonas.

Kaikiuriose vietose, gimusieji pirmutiniai po šliubo baudžiauninkų vaikais skaitėsi laisvi piliečiai, nes praktikuojant pirmosios nakties teisę, tokių vaikų tėvai būdavo arba dvarų urėdai, arba patys dvarponiai, arba kunigai.

Vėliau, pirmosios nakties teisė buvo panaikintos, tik Amjeno vyskupai atkakliai jį laikėsi iki penkiolikto šimtmečio pradžios. Škotijos karalius Malcolm III jau vienuolikto šimtmečio pabaigoje paskelbė, kad nuo pirmosios nakties pareigos jaunavedžiai gali atsipirkti pinigais. Katalikiškoj Bavarijoj šitas mokesnis už pirmąją naktį buvo madoje dar ir ašonioliktam šimtmetyje. Katalikiškoj Lenkijoj bajorai pasisavino sau teisę atimti nekaltybę kiekvienai merginai, kuri tik jiems patikdavo, o jei kas prieš šitą smurtą pakeldavo protestą, tai gaudavo šimtą bizūnų.

Tai taip išrodo „pirmosios nakties teisę“, kurią fašistai nori vėl atgaivinti. Tik viena nesišku, kas ta „pirmosios nakties teisė“ naudotis. Tur būt, tik fašistai. O ne fašistams yra įvestas romijimo įstatymas.

Tai taip fašistai gerins savo veislę.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

R. Silva Pinto, 46 (Bom Retiro)
Atsižvelgdamas į suaugusiųjų, nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro porceleno 8\$000; gryno aukso danties vainikėlis 40\$000. Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės peticijas, veda kriminalines ir komercines bylas.
Raštinė Rua Libero Badaró, 10, 3 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS
Vidujinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 4 val.
Telefonas 4-5515
R. Barão de Itapetininga, 10 5 aukšt. Salė 52
Ir nuo 4:30 iki 6:30 ant rua Capifá Mat razzo, 9
Buto telefonas: 4-0854

Lietuvių krautuvė

„VILNIUS“

Rua Prates, 12

prie Luz sodo atidarė valykla. Pietų ir vakarienių po 1\$000 1\$500 2\$000

Mėnesiniai valgytojai moka sulig susitarimo įvairūs šalti ir šalti užkandžiai; lietuviški bulviniai ir miltiniai blynai; marinuotos rūkytos ir keptos žuvis ir silkės, įvairios dešros, dešrelės ir kumpiai; rūgintas pienas su bulvėmis, rūginti agurkai ir ko pūstai ir t.t.

Priėmėjas

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:

nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.

Rua Silva Pinto 47

Tel. 5-3584

Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Pinaigius siūti įvertintam laiško adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

**MEDICINOS FELČERIS
Is. Garlo**

Baigęs rusų medicinos klasinę mokyklą su 25 m. praktika ligoninėse ir klinikose Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje, prityręs gydyme vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, sifiliso ir t.t. (anemija) mazakraujystės ir kitų ligų.

Priėmamos valandos rytą nuo 9-10 v.; po pietų nuo 2-2,30 v. ir vakare nuo 6-8,30 v.

Kalba lietuviškai ir kitomis kalbomis
Rua Anhaia, 100 S. PAULO (Bom Retiro).

**DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Bon Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-068

Rukantieji!

PRIVALOT žinoti, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingo nikotinose gilzės, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interieran 1000 št. gilzų — 6\$000

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera „Paris“ 100 knyžučių ir vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, civilinės de identidade ir kitus dokumentus.

Carteiras para operarios

Darbininkams ir tarnautojams, kas ateis su šiuo skelbimu, darome vertimus už 8 milrejus.
KALBAMA LIETUVIŠKAI.

**DR ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakultet)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimai ir pardavimai ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt. Salė.

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

Ligonius isegzaminuoja dykai

Rua Silva Pinto, 47 sobrado. (Bom Retiro)

DR. EUCLYDES ALVES — Nuo 10 val ryto

DR. SPERA — nuo 3 val. popietų

DR. VASCO FERRAZ COSTA — Nuo 7 iki 9 val. v.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.
Gydymas kalnu saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukšt. Tel. 4-0715.

**Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“**

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO

**Vaistinė
PASSERINI**

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiamas adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 49 (Bom Retiro).

Telephone 5-3584, S. PAULO

**LABOTORIJA
MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS**

(Nugarakaulio smegenų kraujas išlapiruo ir išmatų) Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

„José Paulino“

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. -6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius, D. RUMMEL
Diplomuotas Kozanfaus universiteto.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, išlapiruo ir išmatų tyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Įsteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Viokiosiaus rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzės ir kiti reikalingi rūkantieji dalykai. Taip pat geriausios rūšies tabakas palaidas, pokeliai ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

Vaistinė ir kosmetikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto

Abraamo Gorenšteino

Cheminiai produktai įvairūs vaistai, vietos ir užsienio, higieniški kvepalai.

Rua Barão de Itapetininga, 36. Tel. 4-7757.

S. PAULO

Salão „POLLA“

Poniškos ir panelės kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente su garantija 10 mėnesių 12\$000. Manikiūras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai, pigiau negu kitur.

Rua José Paulino, 106

APOLONIJA DEGUTIENE

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Policlinica Medico - Chirurgicala

Rua José Paulino, 109 - sobrado. Telef. 5-6307

Bendra klinika vidujinių ir moterų ligų — urinaras gonoreja—siphilis. Ligos vaikų — ausų — nosies ir gerklės

r. N. Pessolano — vyriausias chirurgas Humberto I ligoninės — moterų ir urinarinių ligų specialistas.

Dr. J. Malzoni — Humberto I ligon. medikų narys — vaikų ligų specialistas.

Dr. B. Gravino — Humberto I ligon. medikas — ausų, nosies ir gerklės ligų specialistas.

Dr. B. Levin Dentistė — Burnos ir dantų ligų specialistė. — Traukia, sutaiso ir deda naujus dantis.

CONSULTA 10\$000.

Priėmimas: 13-14,30 v. ir 17-19,30 v. v.

Lietuvos Naujienos

Dr. Mačiulis gali vėl sėsti kalėjimui

Pasklydusi žinia spaudoje, kad P. Amerikoje tapo suimtas Rimas ir bus gabenamas į Lietuvą. Rokiškio apskrityje užtikinama tuo susirūpinimo, nes tikisi, kad Rimas nėra vienas tos aferos dalyvis ir jis atvežtas į Lietuvą, išduos savo draugus. O jo draugai buvo dr. Mačiulis, Repšis, Plevakas, kurie teismo buvo kaltinami ir keletą mėnesių sedėjo kalėjime, bet tikinėjams sėdėdų neatligino, mat, buvo manoma, kad didžiausias kaltininkas yra Rimas, kuris pabėgęs P. Amerikon. Manoma, jei Rimas bus deportuotas Lietuvon tai jis išduos savo draugus, kurie padėjo jam Rokiškio banką apvogti, tai ir vėl dr. Mačiulius, Repšius, Plevakai ir k. vėl teks sėsti kalėjimui.

Puseptintų metų kalėjimo už raudoną vėliavą

Kariuomenė teimas Kaune sprendė piliiečio-Kino byla. Kinas kaltinamas už tai, kad praėjusių metų vasarą Mickevičiaus slėny jis iškėlė raudoną vėliavą. Teimas išaugrinėjus byla, Kiną nubardė 6 ir pusę metų siuokiųjų darbų kalėjimo.

Kiekvienam aišku, kad iškelta raudona vėliava niekam bligo nepadarė, bet faštinė Lietuvo kariuomenė teimas už tą vėliavą nubaudė šešioms ir pusę metų katorgo. O, jeigu Kinas būtų užmūšęs žmogų, be abejo, būtų gavęs kelis syk mažesnę bausmę. Mat, žmogžudžiai žmogžudžius, traktuoja, o kas kovoja prieš žmogžudžius, tas susilaukia žiaurią bausmę. Tai tokia tvarka dabar Lietuvoj.

Naujas Kristus

Netoli Užgusosčio miestelio Trakų apskr. gyvena ramus kaimo gyventojas Petruškevičius. Gyvena kaip ir kiti, bet kartais šiek tiek ir įdomiau. Jis save vadina Kristumi ir aiškina, kad jis, kaip Kristus, buvo nukamuotas, bet kilęs iš numirusiųjų ir gyvena tarp gyvųjų. Jis aiškina, kad buvo kunigu ir kada kilęs iš numirusiųjų, tai kunigai negrazino jam pusę dūšios. Dabar jis rašo Dievui prašymus patį nemokėdamas rašyti prašymų kitų ir moka po 50 litų už prašymą. Ir tuos prašymus siunčia Dievui, kad su-

Atėties kovos jurose

Prieš lėktuvus nieks neatsilaukys

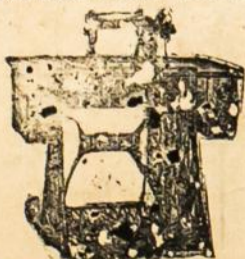
Amerikos jūrų ministerija, norėdama įsitikinti, kaip atrodo lėktuvų kova su laivais, padarė šiuo tikslu jūroje manevrus. Buvo panaudoti atimti iš vokiečių penki laivai: nardomasis laivas, naikintojas, kreiseris ir didelis šarvuotis. Jie buvo paleisti jūron ir prieš juos padaryta lėktuvais puolimas. Lėktuvai skraidė labai aukštai ir mėtė bombas. Pirmiausia lėktuvai užpuolė nardomąjį laivą. Jis buvo sudaužytas ir paskandintas per dvejatą minučių. Po to lėktuvai užpuolė naikintoją. Jam užteko gerai patalpytos vienos didelės bombos. Per dvi minutes jis nuėjo dugną.

Toliau atėjo kreizerio eilė. Gavęs kelias bombas, per penkiolika minučių vėl pasinėrė. Pagaliau visi laukė, kas bus su dideliu labai gerai apšarvuotu vokiečių šarvuotiu «Ost friesland». Šitas laivas laikomas iš viso nepaskandinamu. Karo metu jis buvo stipriausias vokiečių laivas. Šitas šarvuotis dalyvavo Skagerako mūšy ir nors buvo geresnė daug šarpanėlių ir pataikęs ant mino, vis dėlto nepaskandino, išsilisgė ir vėliau buvo atremontuotas. Mažesnes bombas šitas galiūnas atlaikė, bet kaip tik jam pataikė viena aštuonių šimtų kilogramu bomba, per septynes minutes jis buvo jūros dugne. Po to buvo dar bandyta su senu Amerikos šarvuotiu «Alabama». Nukritus netoli laivo sunki bomba padarė jo šone 15 metrų ilgio ir 9 metrų pločio skylę. Per 30 sekundžių šarvuotis nuskendo.

Kas norite pirkti

pigia ir gerą vartotą, beveik naują, SIUVAMA MAŠINĄ, teusina į sandėly ant Rua Conselheiro Raimalho, 274. Tel. 7-6191 (kampas av. Brigadeiro Luiz Antonio). Bondės: 3, 5, 40, 47, Paraiso, Avenida ir Villa Clementino. Rankinės nuo 60\$00, kovinės nuo 150\$000 ir daugiau. Pasiuntimas mūsų sąskaiton.

A. BOCEVIČ.

grąžintų jam pusę dūšios, nes su pusę dūšio: jis negalys skelbti Kristaus mokslo.

5.000 lietuvių Liepojuj

Liepojaus mieste, Latvijoje, dabartiniu laiku priskaitoma į 5.000 lietuvių. Dangelis jų čia yra gimę ir augę ir Lietuvoje nėra visai būvę. Jie yra susimetę į keletą organizacijų, kurios didelė veiklos neparodo. Bet jie turi gana puikiai įrengtą salę, kur retkarčiais suruošia kokį vakarą.

Latviai laiko lietuvius žemesniu elementu, toli atsilikusių nuo latvių kultūros. Ir tiesa, lietuvių yra tamsių žmonių, dar labai prisiriusių prie bažnyčios.

Nusinuodijo, kad nemokėjo skalbti

Kauno žitietis pasiėmė skalbiklio darbininkę Vadeišaitę. Kadangi ji to darbo nemokėjo, tai dyvonius valydama juos sugadino. Nepavykus darbu Vadeišaitė labai susigraudė, ilgai verkė, o paskui išgėrė acto esencijos ir mirė. Vadeišaitė nepilnametė, neseniai atvažiavo iš provincijos Kaunan darbo ieškoti.

Areštavo įtariamus komunistus

Mažeikiuose policija suėmė Sebeckį Petra, Garbonį Leoną, Malakauską Kazį, Škimelį Bronių ir Jurkšą Zenoną kaip įtariamus priklausant komunistų partijai. Kadangi areštuoti tik įtarti, nes pas juos nieko nerado, tai kariuomenės teismas jų neteisė, o tik karo komendantas juos nubaus be teismo.

Lietuvos laisvamanių suvažiavimas

Gruodžio 27 dieną, Šianliuose įvyko Laisvamanių E. K. dr. jos skyrių atstovų suvažiavimas. Suvažiavimas buvo gausus ir svarstyta buvo daug svarbių klausimų. Bet tautiška pol. ir čia neapėjo neįkišusi savo nosies. Suvažiavime turėjo skaityti paskaitas J. Šliupas ir Ilgūnas. Bet policija skaityti paskaitų neleido.

Sumalė žmogų

Pereitą savaitę Bertelio malūnė Peivenių km. Viekšnių val. įvyko baisi nelaimė, žmogus baigęs malti, n. rėjo sugriebti miltus nuo žemės, bet per daug prisitriūkęs prie dantračių ir įtraukė į už kailinių ir sumalė.

gerako mūšy ir nors buvo geresnė daug šarpanėlių ir pataikęs ant mino, vis dėlto nepaskandino, išsilisgė ir vėliau buvo atremontuotas. Mažesnes bombas šitas galiūnas atlaikė, bet kaip tik jam pataikė viena aštuonių šimtų kilogramu bomba, per septynes minutes jis buvo jūros dugne. Po to buvo dar bandyta su senu Amerikos šarvuotiu «Alabama». Nukritus netoli laivo sunki bomba padarė jo šone 15 metrų ilgio ir 9 metrų pločio skylę. Per 30 sekundžių šarvuotis nuskendo.

Iš to amerikiečiai daro išvadą, kad prieš lėktuvų bombardavimą negali atlaikyti joks laivas. Sudydams iš laivų į skrendančiąs lėktuvus beveik neturi tikalo, negali pataikyti. Tokiu būdu karo laivai gali apsiginti nuo lėktuvų puolimo tikai turėdami savo lėktuvus. Vadinasi, ateity jūro kovos pirmiausia vyks ore. Driejų priešingų lėktuvų lėktuvai puls vieni kitus ir ore bus sprendžiamas mūšio likimas. Kurios pusės lėktuvai nugalės, ta bus nugalėtoja, nes lėktuvai savo priešininkų laivus auskandina. Pabėgti nuo lėktuvų jie negali.

VIETOS LIETUVIU GYVENIMAS

Eks - kapitono A. Majaus kova su kun. Bumša

Iš Argentinos atbėgus Brazilijon kun. Bumšai, lietuvių parapijos reikalai nekaip stovėjo. Dėl to reikėjo kun. Bumšai ieškoti pagalbiuinkų, kad padėtų jam organizuoti lietuvių parapiją, ypač S. Paulo priemėsčiuose. Villa Bello lietuvių parapiją suorganizuoti apsiėmė eks - kapitonas A. Majus, buvęs Tauragės dalyvis. Majui organizuoti lietuvių parapiją atrodė labai lengva, nes Villa Bello jau turi savo koplyčią, o be to prie koplyčios gyvena pats Majus. Taigi kun. Bumšai ir pa-kyrė A. Majų būti Villa Bello koplyčios ir organizuojamos parapijos „maršalka“ Majus savo pareigas ėjo ištikimai. Bet per kun. Bumšos kalėdojimą Villa Belloj, pradėjo santykiai aštrėti tarp „maršalka“ Majaus ir kun. Bumšos. Mat „maršalka“ Majus norėjo, kad kun. Bumšas atiduotų dalį surinktų per kalėdojimą pinigų jam, kaip Villa Bello koplyčios viršaiuinkui. Bet Bumšas nesutiko dalintis su Majum ir dėl to prasidėjo tarp jų nesantaika ir skandalai. Bumšas, kaip kunigas, apskundė „maršalka“ Majų brazilų vyskupui, kad Majus su savo bobelka nori „išnevozyti“ koplyčią ir rengiasi pačioj koplyčią į surengti vakaruikas ar ką tai panašaus.

Majus nenusilenkdamas piskina „Laišką iš Brazilijos“ Lietuvon į „L. Žinias“ ir 20 nr. išleisto plačiai, kaip kun. Bumšas nepasitaręs nei su konsulu neteislingai jį apskundė vyskupui. Toliau savo laiske Majus skundžia kun. Bumšą Lietuvos vyriausybei, kad jis uetarnauja lietuvių ir lietuvių vaikus veža iš lietuviškos mokyklų į brazilų mokyklą.

Svarbiausias Majaus skundas paskelbtas „L. Žin.“ prieš kun. Bumšą yra tas, kad „maršalka“ Majus „koplyčioj“ nėra doros lietuviškos giesmės, nes kun. Bumšas neduoda vargonininko...

A. Majus gavęs „maršalkos“ titulą pradėjo konspiraciją prieš kun. Bumšą, kad Bumšą pašalinti ir pasilikti vienam prie visų pareigų. Bumšas, tai suprato ir pradėjo veikti prieš Majų. Taip eks - kapitono, o dabar maršalkos A. Majaus kova ir prasidėjo. Kuo ji baigsis nežinia.

„Gediminai“ vežami Brazilijon

Nė viena valstybė pasaulij nėra taip išjuokiana, kaip „tutiška“ Lietuva valdant Smetonai. Lietuva nuo s ir nėra jau taip nekultūringa, bet valdant „tutiškijams“ pusegalvams, jį tikrai pavirsta aziatikiu pusakiniu kraštu. O gal „tautos vadai“ mano, kad jie yra labai dideli mandragalyviai, o tik kitų tautų žmonės dar pusiauakiniai?

Smetona priekalbdino daugybę visokių blėkelių „gediminių“, „vytautų“ ir k. pasipuošė, kaip Brazilijos indėnas, tomis blėkelėmis nuo galvos iki kjų ir, matyt, jau nebeturi kur jų dėti, tai pradėjo eksportuoti Brazilijon, kur konsulas Mačiulis jau bene antrą tūziną tų blėkelių — „gediminių“ išdalyjo kairkurčius S. Paulo piliiečiams.

Šių metų vasario 16 dieną konsulas Mačiulis tais blizguočiais dar papuošė

Redakcijos atsakymai

Tėvynės mylėtojai: Tamstos staipenį gavome. Dekojame. Jau panašus straipsnis buvo įdėtas laikraštin pereitos savaitės numery, tai antrą panašų straipsnį nedėsimė. Už bendradarbiavimą dėkojame ir prašome mūsų neužmiršti ir toliau.

Mūsų skolininkams: Redakcija skolon laikraštį toliau nebesiutins. Kadangi „L. Aidas Br.“ išlaikomas tomis lėšomis, kurias gauna už prenumeratą, tai skolon siunčiamas leiraštis daro didelį nuostolį. Iš pereitų 1933 metų, skaitytojai, kurie prašė laikraštį stuntinėti skolon dalį jų atsilygino, bet didelė dalis neatsilygino ir liko skolingi apie 600\$. Norit nedidelė suma, bet „L. Aidas Br.“, kuris jokių pašalpų, nei pasalinų pajamų neturi, tai yra labai didelė suma. „Aido“ ėmėjai, kurie dar nėra atsilyginę už laikraštį, prašome kuo greičiau atilyginti. Neatsilyginusiems kitą laikraščio numerį išsiųsime jau paskutinį.

Redakcija.

kelis S. Paulo piliiečius. Ir šiandien „Gedimino“ ordono kavaliierių S. Pauly yra gan daug. Iš to, žinoma, Lietuvai jokios nuodos nėra, o tik pažeminimas Lietuvos valstybės. Ir kas gali nosijuokli iš lietuviškų „tautos vadų“, kad jie taip gausiai beris tuos „gediminius“?

Jeigu Mačiulis turi dar kokį contnerį atgabentų iš Lietuvos „gediminių“, tai geriausia su jais nukelti į Amazona ir pasiūlyti indėnams, nes indėnai mėgsta blizguočius. O čia S. Pauly tais blizguočiais vistiek Brazilijos nenupirksi, nes Brazilijoj blizguočių amzius buvo prieš pusę tūkstančio metų.

Kietiesnė už uola

Visgi žmonių yra kietesnių ir už uola. Štai pavyzdžiui, yra tokia panelė Valiukevičiūtė, būvusi Mokos lietuvių mokyklos mokytoja. Pereitos savaitės „Lietuv. Brazil.“ jį rašo apie Lechavičienę, Kauno priemiečių vaikų auklėtoją, buvusią vedėja, kuri buvo atsidavusi varguomenės vaikų auklėjime. Valiukevičiūtė rašo, kad Lechavičienė ypatingai buvo sunku su sulenkėjusiais žmonėmis, kurie labai sunkiai duodavosi įtikinami, kad jie esą lietuviai ir kad jų vaikai turi būti auklėjami lietuviškos dvasioje, bet visdelto Lechavičienė tas sulenkėjusias „kietas uolas“ įveikdavo ir palenkėdavo prie lietuviškos.

Ištikrojų, tai nuopelnas didelis, bet Valiukevičiūtės, kuri sakosi dirbo drauge, Lechavičienė jokių būdu neįveikė ir neįtikino jai, kad ji yra lietuvis. Valiukevičiūtė liko „šipreane už uolą ir po šiai dienai laikosi tos senos lenkiškumo dvasios. Net lietuviškai kalbėti gerai neišmoko.

Bet ji buvo Mokos lietuvių mokyklos mokytoja ir mokė vaikams lenkiškai. Mokytojauti ją skyrė mūsų patriototai ir Lietuvos konsulas p. Mačiulis. VI.

Gromata p. Petrai

Bon die ponuli! Sveikiau tamata paduodamas savo baltą ranką ir ko greičiausia apznaminau, kad esu nepateiktintas jūsų ta gazietu „Lietuvis Brazilijoj“. Kaip pradėjai ten ponuli rašyti įerogilfais ir taškai, tai visa mūsų kolonija nutarėm atsimeisti nuo tavo gazetės. Per mandras esi tamsta muma načelnikas, taigi norim rašyti prašą į Lietuvą, kad atleistų prastesnį poną.

O dabar dar norim mes išgزامinuoti p. Petrai ar jātikro esi toks galvočius. Jet taip, tai išspreak man ši galvočuk: „M...S...i...d...ū...“ Atsakymą skelbkit savo gazietoj „Lietuvis Brazilijoj“ Už teisingą išsprendimą visiems ufundisui lietuviškoj karčiamoj, ant Bandeirantes, visokių brangių čemčiberų, ir gyvatynės.

Dabar apznaminau ponui, kad norėčiau gauti kokia nors sluzbeč. Būtų geriausia pisoriaus, nors galiu būti, mašinistu ir iš bėdos struzė. Rašyti galiu visokiais irankiais ir šluot. M. Atliekamui laiku galėčiau uždyka pamankatyti tavo vaikėžą tautiško sporto kurį, rudo, kad jau turi blogu paliukimu ir megsta, kaip tėvas kandžiotis. O tave, Petrai, tai jau pamigdysiu iki pietų, o paskui biški užkandęs galėsi važiuoti į jaoda biržą valiutų tikrij, ar kur nors kitur į linksmesnę vietą.

Pagalvok Petrai, duok sluzbę, gerą algą ir užteks. O už kitas tris sluzbas pasirašysiu ant šičio, tai tamstai dar pridėdės lyčnas grašias. Ką gali zinoti, kas ateityje mūsų laukia?

Aš tylėti ir sluziti moku. Tamsta pamatysi, ir esu užtikrintas kad kita me- ta ir man duosi ordena. Žinoma, Gedimina. Nes Lietuvoj, sako jau nebeturi kur tų „gediminių“ oėti, tai eksportuoja užsienin, daugiausia Brazilijon. Neikadytu, kad ir dabar „gediminių“ turėčiau ir, kavą šinkuojant, kad ant kratinės jis ma-katuotu.

Sakydamas čiau paduodu baltą ranką Garsonas.

P. S. Ponuli laišką man nerašyk, aš pats pribūsiu į Sāo Paulo ir jeigu man sluzbos neduos, tai aš padarysiu biazriau, kaip „Tikru - tikriausiai“ padarė, nes jis matyti, nieko nežino apie tamsta, kad visus tavo „gerus“ darbus nutylėjo. G.